

KALPLERİN CİLÂSİ İSTİĞFAR

إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ صَدَاءً وَجِلَاءً، وَإِنَّ جِلَاءَ الْقُلُوبِ
الِاسْتِغْفَارُ

Inne li külli şeyin sadâen ve cilâen ve inne cilâe'l-kulûbi'l-istiğfârü.

Deylemî bu hadîs-i şerîfi Enes *radiyallahu anh'ten* rivayet eylemiş.

a. Günde Yüz Defa Tevbe İstiğfar Ediniz

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

Inne li külli şey'in sadâen ve cilâen. “Her şeyin pası vardır. Kirlenmesi, paslanması vardır. Pasının da silinmesi, temizlenmesi vardır.” *Inne cilâe'l-kulûb.* “Kalplerin pasının giderilmesi, kirinin temizlenmesi ve parlatılması da...” *el-İstiğfârü.* “Tevbe istiğfar etmektir, *estağfirullah* demektir. Allahu Teâlâ hazretlerinden mağfiret talep etmektir. Cenâb-ı Hakk'tan mağfiret talep etmek.”

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in de; “Günde yüz defa veya yet-

miş defa tevbe istiğfar ediniz.” diye tavsiye buyurduğu hadîs-i şerîfler vardır.

Kendisi Allahu Teâlâ hazretlerinin habîbi ve günahlardan masun ve işleyeceği/işlediği hatalar ma’fûv olduğu halde; “Ben dahi tevbe ve istiğfar eylerim; siz de edin.” diye tavsiye buyurmuştur.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in bir bu müjdesi vardır; tevbe edildiği zaman, istiğfar getirildiği zaman, afv u mağfiret istendiği zaman Cenâb-ı Hak günahı afv u mağfiret ediyor.

Hatta gecenin bazı zamanında, sahur vakti zamanında ve yılın bazı mübarek günlerinin gecelerinde Cenâb-ı Mevlâ kendisi semâ-i dünyaya nüzul eyleyip gökten kullarına nida edermiş ki; “Yok mu benden istiğfar edip mağfiret dileyen, haydi dilesin, afv u mağfiret edeceğim.” Ve kulun tevbe etmesinden, günahından dönmesinden son derece hoşnut ve razı olup memnun olup sevinirmiş.

Onun için bizlerin; Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerîflerinden edindiğimiz, aldığımız tavsiyeye göre günde en aşağı yüz defa *estağfirullah* dememiz lazım. “Affet beni

Allahım!” dememiz lazım. Cenâb-ı Hakk’tan afv u mağfiret dilememiz gerekiyor.

Bu, vazifeniz olsun. Eğer günde yüz defa *estağfirullah* demiyor iseniz hadîs-i şerîfi duyduğunuza göre bundan sonra artık yüz defa *estağfirullah* deyin. Çünkü bu sayfa kura ile çıktı. Ben niyetlendim ki bakalım bu cemaate Peygamber Efendimiz’in hangi hadisi nasip olacak.

“Allahu Teâlâ hazretleri nelerin bu cemaate duyurulmasını murat ediyorsa orası çıksın.” dedim. İki kitap verdim, bunu seçti. Hacı efendi bu kitabın da sayfasını açtı. Buradan da bu çıktı.

Demek ki Cenâb-ı Hak sizin günahlarınızı afv u mağfiret etmek istiyor ki afv u mağfiret etmenin yolunu öğretiyor.

Karadenizli birisi; “Yâ Rabbi!” diyormuş, “Madem vereceksin, beni ne diye yalvartıyorsun?”

“Nereden biliyorsun Allah’ın vereceğini?” demiş, birisi.

“Sus, cahil! demiş, “Sen bilmiyorsun. Allah vermeyecek olsa dua ettirmez!” demiş.

ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

*Üd'ûnî estecib leküm.*¹ “Bana dua edin, ben sizin duanızı kabul ederim.” buyuruyor.

Vaadi var; vermeyeceği kimseye dua ettirmez. Dua etmeyi aklına getirmez. Onun için öyle demiş. Bu Karadenizliler hoş insanlar oluyor, tatlı insanlar oluyor. Böyle latifeden veyahut içten, dobra dobra konuşuyorlar.

Demek ki Cenâb-ı Hakk sizin afv u mağfi-ret olunmanızı istiyor ki bana bunu okutturuyor, kulağınıza getiriyor. Demek ki affedecek.

Elhamdülillah ne mutlu, Ramazan'ın yaklaştığı, Ramazan'a bir hafta kaldığı Şaban ayı da mübarek bir ay. Demeyenler artık bu günden itibaren günde yüz defa *estağfirullah* demeye başlıyorsunuz. Diyenlere selam olsun.

Demeyenler bundan sonra demeye başlasınlar. Bu akşamın ilk bereketi olsun, bir.

¹ 40/Mü'min, 60.

Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinin çok geniş olduğunu bize Peygamber Efendimiz bildiriyor. Çok lütufkâr olduğundan, kullar ne kadar günahkâr olsa da günahından döndüğü zaman affediyor.

Hatta günahlardan bir günah var:

“Allah beni affetmez!’ diye düşünmek, Allah’ın rahmetinden ümit kesmek.”

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

*Kul yâ ibâdiye’llezîne esrefû alâ enfüsihim lâ taknetû min rahmeti’llâh.*²

“Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin.” diye emrediyor. Emri tutmak mü’minin kulluk borcu. Emrediyor; “Ümit kesmeyin!”

“Ben affolunmam!”

Affeder.

“Günahım çok büyük!”

Ne kadar çok büyükse de Allah’ın rahmeti daha büyüktür. Yeter ki sen günahı bırak;

² 39/Zümer, 53.

ondan sonra Cenâb-ı Hakk'ın yoluna dön.
Cenâb-ı Hakk affetsin.

“Peki, hocam, ben tevbe etsem de yine içimden de düşünüyorum ki ben bu günahı da bırakmam, yaparım.”

Günahta ısrar ederken, günahı işlemeye devam ederken ve etmeye niyetli iken istiğfar etmek Cenâb-ı Hakk ile istihzâ etmek gibidir, alay etmek gibidir. Öyle olmayacak! Günahından pişmanlık duyacak, “Ben iyi yapmadım.” diyecek. Yapmamaya azmedecek.

Eski dedelerimizin ifadesi ile azm ü cezm ü kast edecek. Değil mi Hacı Osman kardeşim? Mübarek dedelerimiz öyle derlerdi. “Azm ü cezm ü kast eyledim.” derlerdi. Niyeti öyle olacak. “Ben bu işi yine işlerim.” derse öyle olmaz.

Lâ kebîrete mea'l-istiğfâr. “Allahu Teâlâ hazretleri, büyük günahları da siler.”

Hepsini affeder, yeter ki dönsün ve iyi kul olsun. Amma...

Ve lâ sağîrete mea'l-ısrâr tarafı da var. İsrarlı, aynen yapmaya devam ettiği takdirde

küçük günah bile büyük cezaya çarpılmaya sebep olur.

“Canım küçücük günah, ne kadar önemi var?”

Yok öyle değil. Küçük günah da ısrar edildiği zaman büyük cezaya çarpılmaya sebep olur.

Onun için günahahtan vazgeçecek, yapmaya niyetlenecek.

“Peki, niyetleniyor da hocam, yine insanın ayağı kayıyor, günah işliyor.”

O zaman, niyeti halis idi ise Allah affeder. Çünkü kul öyle işte, düşe kalka adam oluyor, yavaş yavaş toparlıyor, toparlıyor, sağlamlaşıyor, Allah çabuk sağlamlaşmayı nasip etsin. Kimisinin betonu geç kuruyor, çok uzun zaman sürüyor, cıvık kalıyor, tutmuyor, çatlıyor, patlıyor filan.

Kimisi de hemen çarçabuk tutuyor, sağlam. Bir tuttu mu bir daha da bırakmıyor. Çok iyi müslüman oluyor. Allah bize, hepimize öyle beton gibi, betonarme gibi, çelikle beraber yapılmış, taş gibi sağlam kale gibi, bünyân-ı mersûs gibi sağlam müslüman olma-

yı nasip etsin. Bir de aramızda muhabbet
ihlan etsin de böyle bir kenetlenelim.

*İnna'llâhe yuhibbü'llezîne yukâtilûne fî
sebîlihî saffen ke-ennehüm bünyânün
mersûs.* “Kalenin sağlam örölmüş duvarları
gibi birbiri ile kenetlenmiş, Allah yolunda
mücadele eden, cihad eden kulları Allah se-
ver.”

Birbirimizi seveceğiz, iş birliği yapacağız,
hayırları beraber yapacağız. Bir kişinin yap-
madığı şeyi beraber olunduğı zaman yapmak
kolaylaşır hem de tesiri de fazla olur.

Bir kişi tek şey yapamazsa topluca yapıldığı zaman karşı taraf yılar. “O kadar itiraz oldu. Halkın da bu kadar karşısında durmak doğru olmaz.” diye ürker.

Ses çıkmayınca, bir tek kişi olunca, bir tek kişi feda olur.

“Haydi aslanlarım, arkadaşlarım, haydi düşmana hücum!” demiş bir Fransız veya Meksika’da herhalde hükümetin subaylarından birisi. Askerlere böyle heyecanlandırıcı bir laf söylemiş.

“Haydi, bakın baştan ben sizinle beraber hücum ediyorum.” demiş, öne atlamış, ötekilerin hiçbirisi arkadan gelmemişler. Bir kurşun atılmış; devrilmiş aşıya. Bir kişi oldu mu o feda olur, gider. Topluca olduğu zaman daha iyi olur. Allah da öyle topluca hareket etmeyi seviyor.

b. İbadetin Kapısı Oruç

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ بَابًا، وَبَابُ الْعِبَادَةِ الصِّيَامُ

Inne li külli şey'in bâben ve babü'l-ibâdeti es-sıyâm.

“Her binanın bir kapısı vardır. Yapının bir girecek yeri vardır.” İçi boşsa da elbette bunun bir kapısı vardır.

“Her şeyin bir kapısı vardır.” diyor, bina da demiyor. Ben tabi “Kapı binada olur.” diye “bina” mefhumunu kendim söylüyorum.

“İbadetin kapısı da oruç.”

“İyi kul olmanın yolu oruçtan geçer. Oruçla olur.” demek. Bu da bize bir müjde.

Sevinin, Ramazan geliyor. Bak, oruç ibadetin kapısıdır. İyi kul olmanın aracısıdır, vasıtasıdır. Bu Ramazan'a iyi hazırlanın, iyi değerlendirin. Şu ibadeti güzel yapmada bu sefer başarı sağlayın, bu sefer sınıfta kalmayın, bu sefer geçin.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

*Ve mâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ liya'budûn.*³

Mükellef olan cinleri, insanları... İnsanlar ve cinler; emanet yüklenmiş, sorumluluk verilmiş olan mahlûkât. Allahu Teâlâ hazretleri bunları ibadet için yarattığını bildiriyor.

İbadet için ne demek?

“Kendisini bilip kendisine kulluk etsinler.” diye yarattığını bildiriyor. Asıl gaye o.

Şimdi biz, hepimiz, hayatımızda küçük, önemsiz, geçici gayeler edinmişiz:

“Sınıf bitireceğim, okuldan mezun olacağım. Diploma alacağım, iş başaracağım, para sahibi olacağım. Ev bark sahibi olacağım, iyi

³ 51/Zâriyât

bir araba alacağım, çocuğumu evlendireceğim...” filan.

Küçük küçük amaçlar, bu küçük amaçlarla oyalanıyoruz, oyalanıyoruz, oyalanıyoruz. Bu küçük amaçlar, asıl amacı engelliyor. Bir gün de Azrail *aleyhisselam*; “Hadi bakalım, imtihan bitti, ömür sona erdi, gel bakalım!” diyor. “Senin ismin benim listemde var. Şimdi senin canını almam lazım.” diyor, geliyor karşısına, insanın canını alıveriyor.

Çünkü eceli geldi mi tehiri yok, geri gitme yok, “Aman bana müsaade et, biraz tevbe edeyim, hazırlanayım. Namazlarımı ödeyeyim, oruçlarımı ödeyeyim.” vesaire...

Bitti. Ölüm geldi mi geri gitmek, tehir etmek olmadığı için gaflet çok büyük tehlike.

Accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt.

Ölüm gelivermeden evvel, insanın dönüşünü çarçabuk yapması lazım. Aldanıyor insan.

Bu aldanma nasıl sağlanıyor. Kim aldatıyor?

Şeytan aldatıyor, bir. Önüne küçük gayeler koyuyor; “Bak bu çok mühim.” diyor.

“Bunu yapman lazım. Bunu yapmazsan olmaz. Hadi var gücünle buna çalış!” diyor. Öyle bir sokuyor ki işin içine, kulun asıl yapması gereken işi yaptırtmıyor.

Bir kulun asıl yapması gereken iş ne?

İnsanların, bizlerin, sizlerin, hepimizin asıl işimiz ne? Bu dünyaya geldiğimize ve yaşadığımızı göre, bu dünyada bizim asıl görevimiz ne?

Cenâb-ı Hakk’a kulluk etmek.

Ve ma halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li ya'büdûn.

Kim asıl işi ile meşgul oluyor? Hangi insan asıl işini anlamış da Cenâb-ı Hakk’a kulluk ediyor? Hepimiz başka işlerle uğraşıyoruz. Uğraştığımız işler farz mı. Çok mu önemli, olmazsa olmaz mı? Hayır olabilir amma ona daldırmak ve onunla oyalamak şeytanın oyunu.

Bir de dünya da insanı aldatıyor. Ama dünyanın doğrudan doğruya aldatması yok. Dolaylı yoldan “dünya da aldatıcı” deniliyor. “Fani dünya insanı aldatıyor.” deniliyor. İnsan ona aldandığı için aldatıcılık ona yükleni-

yor. Halbuki insan kendisi aldanıyor; asıl aldanan kendisi.

Eskiler dünyayı vefasız bir kadına benzetmişler. Vefasız bir kadın. Çalmış yüzüne boyayı, allığı, pudrayı, rastığı, neyse kadınların süslenme malzemelerini kremi vesaireyi çalmış, dudakları boyamış, yanakları boyamış. Uzaktan bakan taş bebek gibi görüyor. Çünkü boyama, sıvama ile kırıksıklıklar görülüyor. Cildi gül yaprağı gibi görünüyor, halbuki ihtiyar, çok ihtiyar.

Ne kadar ihtiyar?

Dünyanın ömrü ne kadar kimse bilmiyor. Alimler bir şeyler söylüyorlar; yüz bin sene, bilmem ne. Çok ihtiyar ama öyle bir boyuyor ki kendisini, bu yeni zamanenin yetişen yetişkinleri, tazeler âşık oluyor. Hepsi âşık oluyor. Herkes dünyanın peşinde. Âhireti sevip de âhiretin peşinde koşan yok.

Herkes dünyanın peşinde ama dünya kimseye vefa göstermiyor. Vefalı bir yar değil. Yar olmuyor, aldatıyor. Ondan sonra da yar olmuyor. Herkesi bırakıp gidiyor. Malı mülkü bırakıyor.

Mal sahibi, mülk sahibi.

Hani bunun ilk sahibi.

Mal da yalan, mülk de yalan.

Var biraz da sen oyalan diyor Yunus Emre.

“Yapma” gibilerden ama kinâyeli söylüyor. “Hadi git biraz da sen oyalan. Yalan ama dinlemiyorsun sözümü, hadi oyalan da sonunda anla, başını taştan taşa vur!” demek istiyor.

Malın ve mülkün, her şeyin yalan olduğunu, elde durmadığını, hatta mirasçının malı olduğunu insan anlayamıyor. Adam harcamıyor, harcamıyor, harcamıyor; biriktiriyor, biriktiriyor, biriktiriyor, yemiyor.

Kim yiyor?

Mirasçı.

Bir de artık malı çoksa bir adamın; “Ölse de şunun mirasını yesek.” diye ölümünü de istemiyorlar mı? İşin en kötü tarafı o. Bu adam hala yaşıyor; “Bir ölse de şunun malını mülkünü çatır çatır yiyiversek.” diyorlar. Ve mirasçıların malını, başkasının malını koru-

mak için adam tir tir titriyor, uykuları kaçıyor. Sabah akşam onunla uğraşiyor. Yahu, bunu mirasçıya bırakıyorsun.

“Benim değil mi?”

Yemedikten sonra, içmedikten sonra, onunla sevabı kazanmadıktan sonra beklettikten sonra mirasçıya kalacak olduğu için onun, senin değil. Bekçisisin sen; sana bekçiliğini yaptırıyor. Ondan sonra da o yiyecek.

“Peki, ben bunu nasıl kendi malım hâline getirebilirim?”

Sen bu parayı Allah yoluna, sevaplı işlere, sadaka-ı câriye yapmaya harcarsan o zaman senin olur. O zaman senin defterine yazılır. Şimdi senin defterine yazılmıyor, sana sorumluluğu var, hesap vereceksin. Nereden kazandın, nereye harcadın? Bu vazifeleri, malın yüklediği vazifeleri, zekâtı, sadakayı, fıtrı vesaireyi yaptın mı, cihada para ayırdın mı? Sorgusu suali sana, zevki sefası mirasçılara.

Ne yapacak insan?

Kazanmasını bildiği gibi hak yola harcamasını da bilecek, hem de gençken, ihtiyar-

lamadan... Saçı sakalı ağarmadan, geç kal-
madan, hem de malı seviyorken, içinde de
mal sevgisi varken...

Tasaddak ve ente sahîhun şehîhun.

İçinde para sevgisi de var; vermek de is-
temiyorken verecek.

Öyle yapmasa ne olur?

“Tam ölüm döşegine yattığı zaman” di-
yor, Peygamber Efendimiz, “O kimse der ki;
‘Falanca malım, falanca tarlam camiye veril-
sin. Filanca yerdeki evim, Kur’an kursuna
verilsin. Falancasını filanca alsın, falancasını
filanca alsın, o onun olsun, o onun olsun.’
Zaten onun!”

Öyle dese de onun, demese de onun. Öl-
dü mü onun güzel taksimini giderler, dindar-
larsa müftülere sorarlar. Kimisi de dini tak-
simi istemiyor.

Çünkü;

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ

*Yûsükümü'llâhü fî evlâdiküm li'z-zekeri
mislü hazzi'l-ünseyeyn.*⁴

Erkeğin hissesi kadının hissesinden bir kat fazla olduğundan, kadın kısmı hacı da olsa, *hâcce* de olsa diyor ki; “Ben medenî taksime göre, İsviçre medeni hukukuna göre paranın, malın mülkün taksimini isterim!”

Çünkü o zaman kendisine bir hisse daha fazla gelecek. Biliyor; çünkü medenî kanunda kadın erkek eşitliğinden dolayı ötekisine iki misli vermek yok.

İslâm'da kadının bakımı, erkeğin olduğundan taksim öyle.

Yedirmek, içirmek, barındırmak, geçindirmek kimin vazifesi?

Erkeğin vazifesi. Kadın mecbur değil. O kadar mecbur değil ki doğurduğu çocuğu emzirmese koca o çocuğa emzirecek birisini bulmak zorunda. Çocuğun da nafakası erkeğe ait.

“Emzirmiyorum!” dedi, işi inada bindirdi. “Emzirmiyorum.” derse baba emzirmeye zorlayamaz, gidecek bir süt anne bulacak.

⁴ 4/Nisâ, 11.

Halime Hatun gibi, Beni Sa'd'dan mı bulur, nereden bulursa bulacak, emzirtecek. Başka çaresi yok.

Ondan dolayı “Hanımlar, hanım hanım olsun, geçim derdine düşmesin, erkekler ona bakmak zorunda olsun.” diye fazlayı erkeklerle veriyor; “Sen buna bak.” diyor. Kadın da çalışmak zorunda olmadığından ona erkeğin hissesinin yarısı kadar veriyor. İslâm böyle. Allah'ın emri böyle.

Yûsükümü'llâh. “Allah böyle emrediyor, böyle tavsiye buyuruyor.” diyor.

Şimdi hacı hanım, hacca da gitmiş, hacı. Kocası ölünce diyor ki; “Bn şeriat taksimini istemem. Ben medenî kanuna göre taksim isterim.”

Hapı yutuyor. Ne hacılık kalır ne dindarlık kalır. Allah'ın hükmüne razı olmamak çok kötü bir durum; razı olmuyor. Ben öyle kadınlar da biliyorum ki erkek kardeşi diyor ki;

Gel şu babamızdan kalan malı, eşit olarak bölüşelim.”

“Olmaz!” diyor. “Allah bana size verilenin yarısı kadar vermiş. Onun için ben yarım alacağım. Siz iki misli alacaksınız.”

“Ablacığım, etme, yedi tane çocuğun var. Fakirsin, bizim ihtiyacımız yok.”

“Olmaz!” diyor. “Ben Allah’ın taksimine razıyım.”

Öylelerini bilirim ben. Ama sonra onun çocukları ötekilerden daha zengin oldular, daha itibarlı oldular. Cenâb-ı Hakk mahrum bırakmıyor.

Kadının birisi bir çocuğu varken bir adamla evlenmiş. O adamın da üç tane kızı var. Bunun da kendi çocuğu sakat. Bu üç kızın babası, bu kadını ikinci hanımı olarak almış. Ondan sonra da bu kadın entrika ile hile ile kocasının mallarını hepsini kızlar arasında eşit olarak, onların hakkını vererek değil de, hep kendi çocuğunun üstüne yazdırmış.

“Ondan sonra çocuğu ölüvermiş. Bütün malları üstüne yazdığı ölüverince bütün mallar bu sefer üç çocuğa gelivermiş. Kendisi açıkta kalmış.” diye böyle şeyler de anlattılar. O nasıl oluyor, bilmem. Miras taksimini

anlamam ben ama böyle yanlışlıklar yapıyor. Hep Allah'ın rızasına uygun hareket etmeye çalışmak lazım. Şeytanın aldatmalarına kanmamak lazım.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* - üçüncü hadîs-i şerîf- şöyle buyurmuş. Bu da Sehl İbn Sa'd es-Sâidî *radiyallahu anh'* ten.

إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ سَنَامًا، وَإِنَّ سَنَامَ الْقُرْآنِ سُورَةٌ
الْبَقْرَةَ. مَنْ قَرَأَهَا فِي بَيْتِهِ لَيْلًا لَمْ يَدْخُلْهُ الشَّيْطَانُ
ثَلَاثَ لَيَالٍ، وَمَنْ قَرَأَهَا فِي بَيْتِهِ نَهَارًا لَمْ يَدْخُلْهُ
الشَّيْطَانُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ

Inne liküllü şey'in, senamen ve inne senâme'l'Kur'âni, sûretü'l-bakarati men kareehâ fî beytihî leylen lem yedhulhü's-şeytânü selâse leyâlin ve men kareehâ fî beytihî nehâren lem yedhülhü's-şeytânü selâsete eyyâm.

c. Kim Geceleyin Evinde Bakara Sûresini Okursa

Bakara suresinin fazileti ile ilgili bir sahih rivayet.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Her şeyin bir tepesi vardır, en yüksek noktası vardır.”

Senâm, devenin hörgücüne derler, sırtındaki hörgücü vardır ya devenin en yüksek yeri. “Tepe” demek, “yüksek yeri” demek. Her şeyin bir yüksek noktası vardır.

Kur’ân-ı Kerîm’in en yüksek yeri de Bakara sûresidir. Bakara sûresi; Fâtiha’dan sonra *elif lâm mîm* ile başlayan, sonunda da *Amene’r-resûlü* ile biten 286 âyetlik, iki buçuk cüzlük sûre. Kur’ân-ı Kerîm’in en büyük sûresi. Kur’ân-ı Kerîm’in zirvesi.

“Kim geceleyin evinde Bakara sûresini okursa...”

İki buçuk cüz; okuyan okur. Bizim Ömer Ziyâeddîn-i Dağüstânî hocamız *rahmetullahi aleyh*; altı küsur saatte, bir hatim indirirmiş. Hem Kur’ân-ı Kerîm hafızı hem de *Buhârî Şerîf* hâfızı; kale gibi sağlam hıfzı varmış.

Oğlu da Yusuf Ziya Binatlı, Bursa İlahiyat’ta bir ara dekanlık da yaptı. Hukukçu kendisi, televizyonlarda da açık öğretimde hocalık yaptı. Ama o Ömer Ziyâeddîn Efendimiz’in oğlu. Ben âciz kardeşinizin vaazını

dinlemeye gelirdi. Merdivenlerde bir kere karşılaştık.

Büyük şöhretli adam, mübarek yaşlı da; “Hocam, biliyor musunuz? Ben sizin dervişinizim.” diyor, iltifat ediyor. “Sizin tarikatinizdenim, dervişinizim.” diyor. Allah makamını yüksek etsin.

Öyle kuvvetli hafızmış ki, öyle kuvvetli hafızmış ki, -oğlu oğlu, babası altı buçuk saatte saatte hatim yapıyor- kendi ağzından duydum;

“Kur’ân-ı Kerîm’i tersine, geriye doğru okurum.” diyor.

Geriye.

Bu ne demek?

Hadi bakalım *Kul huvallahu ehad*’ı geriye doğru oku. *Lem yelid velem yüled velem yekün lehû küfüven ehad. Allahu’s-samed*, ondan sonra *kul huvallahu ehad*. Belki *Kul huvallahu*’yü geriye okuruz da o; “Kur’an’ı geriye doğru okuyabilirim.” diyor. “O kadar kuvvetliyim.” diyor.

Babamla oturdular. Babama “ağabey” diyor, “hacı ağabey” diyor. Babam da ona

“stad” diyor Profesör ya. Eski insanların muhabbetlerinin tadına doyum olmuyor. Öyle tatlı, öyle güzel ki babam ona soruyor;

“stad” diyor, “Nasıl yapıyorsun? Ben de hafızım. Geriye doğru nasıl okuyorsun?”

Diyor ki;

“Hafız abi, sayfa gözümün önüne geliveriyor. Gözümü yumdum mu sayfanın resmi gözümün önüne gelir.”

Oradan okuyormuř demek. Vay kurnaz vay! Ama herkesin gözüne gelmiyor işte. Gözünün önüne geliveriyormuř da oradan bakarak okuyormuř ama hayalinden, mařaallah!

Hafızası çok kuvvetliyimiş, çok. Küçük yaşta babasının yanında, tekkede hafız olmuş. Çok zarif bir insan, çok ârif, çok tatlı bir insandı. Bir sohbetini dinleseydiniz konuşsaydınız, bayılırdınız. Derya gibi ilmi var, bilgisi var. Çok zarif. Hatıraları da çok.

Hocamız Mehmed Zahid Kotku’yu anlatıyor. Tekkeye geldiği zaman biz ona; “Molla Mehmed” derdik, diyor. “Küçükken, medrese talebesi iken çok zayıftı diyor. Hepimiz ona acırdık.” diyor.

Halbuki Hocamız'ı son zamanlarda bilenler bilirler; onun böyle bir tatlı şişmanlığı vardı. Derdi ki; "Evde anne olmadığından, öksüz büyüdüğümünden, kümese giderdim, ağzıma yumurtayı kırardım. Öyle yaptığımdan sonra böyle şişmanladım." diye anlatırdı. En kolay beslenme şekli ama öyle olmuş.

Tekkenin aşçısı Hocamız'a acırmış. Pilav tepsisine pilavı koyarmış, güzel bir et parçasını da pilavların altına, pirinçlerin altına saklarmış. "Bu tepsiyi şöylece götür, şurasını Molla Mehmed'in, derviş Mehmed'in önüne koy." diye mutfaktan pilavı taşıyan kimseye tembihlermiş.

Ondan sonra da mutfağın camından; "Vaziyet ne tarafa doğru gidiyor, ne oluyor?" diye, bakarlarmış diye. Kendisi anlatıyor. Tepsi Hocamız'ın önüne doğru konulurmuş. Şimdi merakla bakıyorlar.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Pilav yenmeye başlayınca ikinci üçüncü kaşıқта kaşık ete değıyor. Ete değınce Hocamız *rahmetullahi aleyh* eti şöyle yanındaki arkadaşının önüne itiverirmiş. Aşçı burada; "Hay Allah!" dermiş, "Ben eti onun için gön-

derdim. ‘O yesin.’ diye, gönderdim.” Onu kayırmak istiyor.

Çok edepli imiş. Şeyhinin önünde bir diz çökmüş, bir oturmuş, kalkıp gidinceye kadar edebinden hiç kıpırdanmazmış. Çok iyi derviş. Demek ki çok iyi derviş, çok iyi şeyh oluyor; bunları anlatırdı.

“Ezan okumaya çıktım.” diyor. O zaman Vilayet’in karşısında tekkemiz vardı. İstanbul Valiliği’nin karşısında, insan şöyle kapısına arkasını döner de Bâbîâlî’ye baktığı zaman solda tekke vardır. Tekkemiz, Gümüşhanevî hazretlerinin tekkesi. Orada minareye çıkmış, ezan okumaya başlamış. Şeyh Efendi oturduğu yerden camı açmış; “Sen akıl bâliğ misin?” demiş.

“Evet, efendim.” demiş o da. “Oku öyle ise” demiş. Böyle güzel, tatlı hatıraları vardı, anlatırdı. Çok başka şeyleri de var ama hadisleri mi anlatacağız, hatıraları mı anlatacağız, işte araya araya biraz serpiştiriyoruz.

Bakara suresinin iki buçuk cüz tuttuğunu söylemiştik.

“Kim bir gecede onu okursa...”

Ne olurmuş?

Lem yedhulhü's-şeytânü selâse leyâlin.

“Üç gece, -o gece değil- üç gece o eve şeytan gelmez.”

Şeytan gelmeyince ne olur?

Karı koca kavga etmez, çocuklar huysuzluk etmez, evde huzursuzluk olmaz. Şeytanın olmadığı yerde şeytanlık olmaz. Güzel şeyler olur. Şeytanın olduğu yerde tabaklar kırılır, sandalyeler masalar kırılır, camlar, çerçeveler iner. Ahlar vahlar, tokatlar şamarlar; şeytanın geldiği yerde her şey olur.

“Üç gece şeytan oraya giremez.”

Bakara suresinin kuvvetine bak!

Ve men kareehâ fî beytihi nehâren. “Bakara suresini kim gündüz okursa...” *Lem yedhulhü's-şeytânü selâsete eyyâmin.* “Üç gündüz o eve şeytan girmez.”

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz bir hizmet için, çarpışmak için asker gönderiyormuş. Seçilenleri bir bir huzuruna çağırılmış, sormuş.

“Sen kimsin, Kur’ân-ı Kerîm’den ne kadar biliyorsun, nereler ezberinde?”

Hepsine sormuş. Nihayet bir delikanlı gelmiş, yiğit; o da cihada gidenlerden birisi, ona da aynı şekilde kim olduğunu ve Kur’ân-ı Kerîm’den ne kadar bildiğini sormuş. Bakın çok önemli bu, bu hadîs-i şerîf çok önemli.

Her hadîs-i şerîf önemli de bundan mühim dersler çıkıyor.

O zât da demiş ki; “yâ Resûlallah! Kur’ân-ı Kerîm’den şurayı, şurayı, şurayı biliyorum. Bir de Bakara sûresini biliyorum.”

Peygamber Efendimiz bir daha sormuş; “Bakara sûresini biliyor musun?”

“Evet, ya Resûlallah, biliyorum.” demiş.

İzheb fe ente emîrühû. “Bu kafilenin, bu birliğin başkanı, komutanı sensin.” demiş.

Bakara sûre-i şerîfesi bu kadar önemli.

Suudlular’ın hoşuma giden bir haberini aldım. Bizim arkadaşlardan birisi orada ihtisas yapıyor. Mekke Ümmü’l-Kurâ Üniversitesi’nde ihtisas yapıyor. Her şey tamam, yazmış çizmiş bitirmiş, imtihanlarına girmiş. Müte-

hassıs unvanını vermiyorlar, doktor unvanını vermiyorlar.

Üniversitenin şartı neymiş?

Bir doktor Bakara sûresini ezberleyecekmiş. Bakara sûresini ezberlemezse doktor payesini, diplomasını vermiyorlar.

Aşkolsun ya, aşkolsun! Onu düşünen, o kararı uygulayanlara aşk olsun, helal olsun, Allah büyük sevap versin! Ne kadar güzel, ne güzel bir şart! Keşke bizim ilâhiyat fakültelelerinde, hiç olmazsa Tefsir kürsüsünde bir şeyler olmak isteyenlere bu şartı koşsalar.

Hâsılı Bakara sûresi çok önemli. *Ame-ne'r-resülü'*yü de biliyorsunuz, *elif lam*'ı da biliyorsunuz. Arasını tamamlayıver. O kadar kolay.

Ve üçüncü hadîs-i şerîf. Ebû Ümâme el-Bahilî *radıyallahu* anh'ten Taberânî rivayet etmiş; defterine, kitabına kaydetmiş.

إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ سِيَّاحَةً، وَإِنَّ سِيَّاحَةَ أُمَّتِي الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَإِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ رَهْبَانِيَّةً، وَرَهْبَانِيَّةُ أُمَّتِي الرِّبَاطُ فِي نُحُورِ الْعَدُوِّ.

İnne liküllî ümmetin siyâhâten ve inne siyâhete ümmetî el-cihâdü fî sebîlillâh. Ve inne liküllî ümmetin rehbâniyyeten ve rehbâniyyetü ümmetî, er-ribâtü fi nuhûri'l-adüv.

Her ümmetin kesb-i kemâlât etmek için, Allah rızasını kazanmak için bir seyahati vardır. Allah rızasını kazanmak için gezmesi vardır.

Demek ki eski ümmetlerde de varmış. Burada diyor ki mesela *minhü Mesîhü'bnü Meryem* diyor. Onlarda da varmış böyle şey; gezmişler. Dervişler de bundan dolayı gezmişler. Gezme var. Dervişliğin şartlarından birisi de kemale ermek için seyahat etmek. Gurbette hem Cenâb-ı Hak daha çok afv u mağfi-ret ediyor hem de gurbette insan daha çok pişiyor, gezdikçe bir şeyler görüyor.

Müslüman; tanıyor, cevr ü cefâ çekiyor, sıkıntı çekiyor, olgunlaşıyor. Tarikatlerde de seyahat vardır.

Nakşî tarikatinde sefer ve seyahat nasıldır?

Sefer der vatan. Halvet der encümen.

Nakşîliğin kavâidi biraz incedir, farklıdır. Vatanında sefer hâlini yaşayacak. Vatanında sefer edecek. Nakşîlikte böyle. Öteki tarikatlerde; “Hadi bakalım gez, hadi bakalım dolaş.” diye şeyh efendi dervişi gönderiverir. Onlar da dolaşmış.

Mesela Yunus Emre bir dörtlüğünde diyor ki;

Gezdim Urum ile Şam’ı.

Urum; “Anadolu, Şam, Suriye, Irak, Ürdün.”

Gezdim Urum ile Şam’ı.

Yukarı illeri kamu.

Yukarı iller de Kırım filan. Kafkasya, Kırım, her tarafı gezmiş mübarek.

Çok aradım bulamadım.

Şöyle garip bencileyin.

“Çok insan gördüm, çok gezdim ama benim kadar garibanını bulamadım.” diyor.

Çok aradım bulamadım, şöyle garip bencileyin.

Bencileyin, "benim gibi" demek. "Benim kadar garibanını bulamadım." diyor. Ama oradan gezdiğini anlıyoruz. Yunus gezmiş. Gezmiş, pişmiş:

Kuru idik yaş olduk.

Ayak idik baş olduk.

Kanatlandık kuş olduk.

Uçtuk elhamdülillah.

Piştik elhamdülillah da var orada ama bu dörtlük değilmiş demek ki başka dörtlüğü söylemiş olduk.

Evet, olgunlaşmak için Allah rızasını kazanmak için hizmet için her ümmetin bir gezinti vazifesi vardır.

Ve inne siyâhate ümmetî el-cihâdü fî sebîlillâh. "Benim ümmetimin bu gezinti vazifesi Allah yolunda cihad etmektir."

Kalkarsın Çeçenistan'a gidersin, kalkarsın Bosna'ya gidersin, kalkarsın Keşmir'e gidersin, kalkarsın filanca yere gidersin, cihattır. "Bu ümmetin bu vazifesi cihattır." diyor Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*.

Sonra devam ediyor, devam buyuruyor:

Ve inne li külli ümmetin rehbanîyyeten.
“Her ümmetin de ruhbanlığı vardır, rahipliği vardır. Allah korkusundan ‘Haramlardan, günahlardan kaçınayım.’ diye bir köşeye çekilmesi, uzlet ve inzivası vardır.”

Onun için manastırlara çıkarlarmış, mağaralarda yaşarlarmış, eski kavimlerde buna benzer şeyleri duyuyoruz, orada ibadet ederlermiş, dünyaya dalmazlarmış, şehre gitmezlermiş.

Ve rahbâniyyetü ümmetî. “Benim ümmetimin ruhbanlığı ise.” *er-Ribâtü fi nuhûri’l-adüv.* “Düşmanın ensesinde kalede beklemektir.”

Nahrühû, “boyun, ense” demek, *Nuhûri’l-adüv.* “Düşmanın enseleri, tam gözetlediği yer.”

Rıbat ne demek?

Murâbata demek. “Hudut kalesinde kendisini rapt edip orada bekleyip durup, ‘Düşman gelirse çarpışacağım.’ diye nöbetçilik yapmak.”

Daha savaş olmasa bile sırf orada beklemek bile sevap; düşman gelirse çarpışacak.

Düşman da onu gördüğü için oraya gelemez. Çünkü “Orada kale var, bekçiler var.” diye gelemez. Cihat olmadan bu bekçilik bile sevap.

İki göze cehennem ateşi değmeyecek: Bir, Allah korkusundan ağlayan kimsenin gözüne; bu kimse cehenneme girmeyecek. İki; “Rıbatlarda, hudutlarda, düşman gelmesin.” diye bekleyen insanın gözüne cehennem değmeyecek.

Hudutlarda beklemek, nöbetçilik çok sevap. İslâm âlemi o sayede huzur içinde oluyor, o sayede orada kadınlar, çocuklar, emniyette oluyor. O sayede abidler ibadet ediyor. O sayede İslâm öğretiliyor, okutuluyor, yaşıyor. Düşman gelirse düşman istila etti mi bunların hiçbirisi olmuyor. Çünkü düşman var.

Evet, demek ki bizim dinimiz, Allah’ın rızasını kazanmak için seyahatin yerine cihadı koymuş. Ruhbanlığın; dağlara, mağaralara çekilip ibadet etmenin yerine de hudut kalelerinde bekçiliği ikâme etmiş, “Böyle yapın, öyle sevap alın.” diye onu tavsiye buyurmuş.

d. Her Ümmetin Bir İmtihanı Vardır

Ve sonuncu hadîs-i şerîf:

إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ فِتْنَةً، وَإِنَّ فِتْنَةَ أُمَّتِي الْمَالُ

Inne li külli ümmetin fitneten ve inne fitnete ümmetî el-mâlü,

Her ümmetin bir imtihanı vardır. Maruz kaldığı bir imtihanı bir şaşırtsmacalı işi, fitnesi vardır. Öyle imtihan olmuşlardır. O bela, o musibet gelmiş, o derdi çekmişlerdir de oradan imtihan olmuşlardır.

“Benim ümmetimin fitnesi de maldır.”

Allah mal verir, bakar. O malı aldıktan sonra Müslümanlığını nasıl yapıyor? “Malla ilgili vazifelerini yapıyor mu, cihada mal ayırıyor mu, Allah yoluna sarf ediyor mu? diye şey bakar.

Mal tatlıdır, mal canın yongasıdır. Yonga, “parça” demek, “kenarından kopan parça” demek. Kimisi “Sanımı al, malımı alma!” der, malı o kadar sever.

“Ya versene şuradan biraz.”

“Canımı al kardeşim, malımı alma!” der.

Malı o kadar sever. Mal canın yongası olmuyor o zaman, ta kendisi oluyor. Canından kıymetli oluyor. Vermez. Vermeyince de sevapları kaçıır, veballeri yüklenir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ. تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ. يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً
فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Yâ eyyühe' llezîne âmenû. "Ey iman edenler!" *Hel edüllüküm alâ ticâretin tuncîküm min azâbin elîm.* "Size, sizi feci bir azaptan kurtaracak bir ticaret öğreteyim mi, tavsiye edeyim mi?" diye, Allahu Teâlâ hazretleri dikkatimizi çekmek için soruyor.

Sizi feci bir azaptan kurtaracak bir ticaret... Hem ticaret yapacaksınız, kazanacaksınız hem de feci azaptan kurtulacaksınız. "Kazançlı bir iş ister misiniz? Böyle bir şey.

“Cehennem azabından kurtulacaksınız ve ticaret yapıp kâr edeceksiniz. İster misiniz bunu?” diye soruyor. “Bunu öğreteyim mi?”

Ondan sonra da “öğret veya öğretme” diye cevaba hacet olmadan, o dikkat çekildiği için tabi Kur’ân-ı Kerîm’i okuyan bir mü’min; “Aman bu neymiş, dur bakayım, ben bu işi yapayım.” diyecek.

Arkasından buyuruyor ki;

Tü’minûne billâh. “Allah’a inanırsınız.”
Ve resûlihî. “Resûlü’ne inanırsınız.” *Ve tucâhidûne fî sebîlihî.* “Allah yolunda cihad edersiniz.” *Bi emvâliküm ve enfüsiküm.* “Mallarınızla, canlarınızla.”

İşte ticaret.

Zâliküm hayrün leküm in küntüm ta’lemûn.

Kâr bunun neresinde?

Zâliküm hayrün leküm in küntüm ta’lemûn. “Bilerseniz bu sizin için çok daha hayırlıdır.”

Sen bunun kıymetini ilk başta anlayamadın galiba ama bu çok daha hayırlıdır.

Neden?

Yağfir leküm zünûbeküm. “-Böyle yaparsanız- Allah günahlarınızı mağfiret eder.” *Ve yüdhilküm cennâtin tecrî min tahtihe’l- enhâr.* “Aşağılarından cennet ırmaklarının - şırıl şırıl bal ırmakları, süt ırmakları, cennet ırmaklarının- aktığı, tertemiz suların aktığı, cennet şaraplarının aktığı, şırıl şırıl akan cennetlere sizi Allah sokar. ‘Buyurun, cennete girin kullarım.’ diye, sizi cennetlik yapar.” *Ve mesâkaine tayyibeten fî cennâti adn.*⁵ “Adn cennetlerinde güzel köşkler ihsan eder.”

İşte kâr burada. İşte İslâm bu.

“Ben şu anda gördüğümü isterim!”

Sen şu anda gördüğünü istersen ehl-i dünya olarak al sana mal mülk, bağ bahçe; onu istersen iste. Ama asıl İslâm bu. Âhireti istiyorsan, köşkler istiyorsan, Allah’ın mağfiret etmesini istiyorsan, cennet ırmaklarına sahip olmak istiyorsan o zaman bu ticareti tercih edeceksin.

Başka âyet-i kerîmede Tevbe sûresinde Rabbimiz buyuruyor ki;

⁵ 61/Saff, 10-12.

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ
لَهُمُ الْجَنَّةَ

*Inna'llahe'sterâ mine'l-mü'minîne enfüsehüm ve emvâlehüm bi enne lehümü'l-cenneh.*⁶

Inna'llâhe'sterâ mine'l-mü'minîne. "Allah Teâlâ hazretleri satın aldı, müşteri oldu. Allah *celle celâlüh* mü'mine talip oldu. Mü'mininin müşterisi oldu."

İşterâ. "Satın aldı." *Mine'l-mü'minîn.* "Mü'minlerden." *Emvâlehüm.* "Mallarını." *Ve enfüsehüm.* "Canlarını."

Mukabili ne oluyor?

Bi enne lehümü'l-cenneh. "Mukabilinde onlara cenneti vermek şartı ile mükâfâtı cennet olmak üzere..."

"Malınıza müşteriyim, canınıza müşteriyim. Malınızı, canınızı verin, cenneti vereyim."

Tevbe sûresinde öyle anlatılıyor:

⁶ 9/Tevbe, 111.

İnna'llahe'sterâ mine'l-mü'minîne en-füsehüm ve emvâlehüm bi enne lehümü'l-cenneh.

Cenâb-ı Hakk'ın böyle hikmetli ifadeleri var. Çünkü insanoğlu menfaatini bilir, ticaretini bilir. Onun anladığı dilden, ona kârını zararını anlatmak için bu ifadeleri kullanıyor:

“Ticaretçi misin, tüccar mısın, menfaatini düşünen bir insan mısın? Asıl menfaat bu.” diyor.

İnanırsan böyle.

“İnanmıyorum!”

İnanmazsan sen bilirsin. Al sana dünya. İşte Firavunların dünyası, Nemrutların dünyası, kâfirlerin dünyası, işte mal sahipleri, mülk sahipleri, öyle yapanlar da var, inanmayanlar da var; onları da görüyoruz.

Herkes görüyor, herkes biliyor; tarih ortada. Tarih hiç olmasa günlük hayatımızda her gün görüyoruz. İşte git kabristana, bir dolaş bak, sen orada dolaşırken birkaç tane insanı getirirler, gömerler. Mutlaka görürsün. Ağlarlar, sızlarlar ama “Evimizde üç gün daha dursun.” demezler.

“Babamızdan ayrılmak zor olacak; üç gün daha bizim evde dursun.” demezler. Hemen, bir an evvel kabre koyarlar. İki gün ağlarlar. Üçüncü gün unuturlar, dünyaya dalarlar.

Ne evlattan, ne kadından, ne eş dosttan fayda olur.

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ^٧

*el-Ehıllâü yevmeizin ba'duhüm li ba'din adüvvün ille'l-muttakîn.*⁷

Samimi dostlar birbirlerine düşman olacak.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ^{٣٤} وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ^{٣٥}
وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ^{٣٦} لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ
شَأْنٌ يُغْنِيهِ

*Yevme yefirrü'l-mer'ü min ahîhi ve ümmihî ve ebîhi ve sâhibetihî ve benîhi li külli'mriin minhüm yevmeizin şe'nün yuğñîhi.*⁸

⁷ 43/Zuhruf, 67.

⁸ 80/Abese, 34-37.

Herkes o gün kardeşinden kaçacak, ana babasından kaçacak, karısından evlatlarından kaçacak.

Ne oldu bunun analık, evlatlık, kardeşlik bağları? Karılık, kocalık, babalık bağları ne oldu?

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ

*Fe izâ nüfiha fi's-sûri fe lâ ensâbe beynehüm.*⁹ “Sûra üfürüldüğü zaman insanların arasında akrabalık bağları bitecek.”

Onlar dünyada idi. Herkes “nefsî, nefsi” diyecek. Kendi nefsinin, canının telaşına düşecek.

Onun için evlat babadan davacı olabilecek. Kardeş, kardeşten davacı olabilecek. Karı kocadan davacı olabilecek; ahbaplık bitti!

İlle'l-müttekîn. “Müttakî kulların ahbaplığı müstesna; onların ahbaplığı devam edecek.”

Onlar kardeşlerini arayacaklar; kayıracaklar, kollayacaklar, şefaata edecekler. İste-

⁹ 23/Mü'minûn, 101.

yecekler; “Yâ Rabbi! Benim kardeşim ne oldu?” diyecekler.

Öyle insanların değil de Allah’tan korkan, müttakî kulların ahbablığı, sevgisi devam edecek. Onların her şeyi hâlis olduğundan ahbablığı ölümle bitmeyecek, devam edecek.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi müttakîler zümresine ilhak eylesin. Müttakî kullarından eylesin. Mânevî hakikatleri ayan beyan görmeyi nasip etsin. Aldanmamayı nasip etsin. Çünkü aldatıcıdır, dünya aldatıcıdır.

Demin neyi söylüyorduk?

Dünya boyanır, allanır pullanır, delikanlıları aldatır. Delikanlı onu genç sanır, yanına gider, “Yahu, sen uzaktan çok güzel görünüyordun.” der. Bir de bakar ki beli kambur, acûze, dişleri dökülmüş, yüzündeki boyanın hepsi gösteriş; vefa da göstermez. Zaten bin tane kocadan boşanmış bir karı.

Bu dünya kimlerle muhabbetleşti de kimlere vefasızlıklar gösterdi; sayıya sığar mı? Hepsini aldatmış; hiçbirine de yar olmamış. Boyanmış, aldatmış; hiçbirine yar olmamış.

Bu fâni dünyaya aldanmamayı, onun acûze olduğunu bilmeyi Allah bize nasip etsin.

“Bu cihandan bir vefa bekleme. Bu dünya, bin damatlı acûzedir.” diyor şair.

Bin damatlı, bir tane değil ki sana yar olmaz ki. Bin de orada kesretten kinâye, milyon, milyar. Herkes dünya dünya diyor ama hiçbirisine de yar olmuyor, fâni dünya, boş dünya, yalan dünya.

Yunus Emre;

Bilirim seni, yalan dünyasın.

diyor. Aşk olsun, ne güzel söylüyor, yalan olduğunu ne güzel anlamış.

Allah bize de dünyanın yalan olduğunu anlayıp âhiretin hakikat olduğunu bilip âhirette çalışmayı nasip eylesin. Rızasını kazanıp müttakîlerden olup huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasip eylesin.

Sevdiği kulları ile beraber cennetine dâhil eylesin. O köşkleri, o ırmakları versin. Onlardan içirsin, o nimetlerle mütena'im eylesin. Cemalini göstere, selamına erdiresin. Rıdvan-ı Ekber'ine vâsıl eylesin.

el-Fâtiha...

Ekûlü kavli hâza ve estağfirullah el-azim ve etûbü ileyh. "Hatam çoktur; Allah kusurlarımı affetsin."

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

21 Şa'bân 1421 / 19.11.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

